Dosarul nr. 2-952/2025;
2-25029567-48-2-06032025

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

04 iulie 2025 mun. Străşeni

Judecătorul din Judecătoria Străşeni, sediul central Dorina Croitor, examinând în procedură scrisă cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă depusă de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea Silvo-Cinegetică Străşeni" către Guţu Constantin privind încasarea prejudiciului material cauzat prin contravenţie, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată,

A CONSTATAT:

ÎN FAPT

1. La 05 martie 2025, Întreprinderea de Stat „Întreprinderea Silvo-Cinegetică Străşeni" a depus în Judecătoria Străşeni, sediul central, cerere de chemare în judecată împotriva cet. Guţu Constantin cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat prin contravenţie, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reprezentantul reclamantului a menţionat că, la data de 21.06.2024, ora 14:23, a fost solicitată intervenţia şi prezenţa reprezentanţilor Întreprinderii de Stat „Întreprinderea Silvo-Cinegetică Străşeni" la faţa locului. Comisia formată din inginerul cinegetician Chihai Adrian, inspectorul principal de mediu Conoval Iulian şi şeful Secţiei SVV, Rusanovschi Petru, s-a deplasat la faţa locului, pe traseul M1, km 68+150, unde a depistat şi a constatat existenţa cadavrului unui cerb nobil mascul (*Cervus elaphus*), tamponat de automobilul marca Land Rover, cu numărul de înmatriculare *****, la volanul căruia se afla cetăţeanul Guţu Constantin.
3. La aceeaşi dată, ofiţerul SST al IP Străşeni, inspectorul Vasilca Nicolae, în prezenţa lui Guţu Constantin, a întocmit procesul-verbal contravenţional seria MAI 06 nr. 368558, potrivit căruia s-a constatat că acesta, conducând automobilul marca Land Rover cu numărul de înmatriculare *****, nu a dat dovadă de suficientă dexteritate în conducerea vehiculului, ignorând prevederile pct. 45 alin. (1) lit. a) şi alin. (2) din Regulamentul circulaţiei rutiere, tamponând astfel o căprioară.
4. Astfel, Guţu Constantin a fost recunoscut vinovat, iar acţiunile sale au fost calificate în temeiul art. 242 alin. (2) Cod Contravenţional al Republicii Moldova – încălcarea regulilor de circulaţie rutieră soldate cu deteriorarea bunurilor materiale.
5. Potrivit art. 242 alin. (2) Cod Contravenţional al Republicii Moldova, încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulaţie rutieră, soldată cu cauzarea de vătămări corporale uşoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalaţiilor rutiere, a altor instalaţii ori a altor bunuri, se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale şi cu aplicarea a 6 puncte de penalizare.
6. Conform pct. 45 alin. (1) şi alin. (2) din Regulamentul circulaţiei rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009:
7. Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ţinând permanent seama de următorii factori:
   a) starea psihofiziologică ce influenţează atenţia şi reacţia;

b) dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situaţiile periculoase;
c) starea tehnică a vehiculului şi particularităţile încărcăturii;
d) situaţia rutieră.

8. În cazul în care, în limita vizibilităţii, apare un obstacol ce poate fi observat de conducător, acesta, fără a pune în pericol siguranţa traficului, îl poate ocoli, iar dacă acest lucru nu este posibil, trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească vehiculul.
9. Prin acţiunile sale ilegale, Guţu Constantin a cauzat reclamantei prejudiciu/pagubă fondului cinegetic gestionat de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea Silvo-Cinegetică Străşeni”.
10. În vederea soluţionării pe cale amiabilă şi a recuperării prejudiciului/pagubei, Guţu Constantin a fost invitat de mai multe ori la sediul Întreprinderii, însă solicitările au rămas fără răspuns, acesta evitând să ia legătura cu reprezentanţii întreprinderii, deşi, potrivit avizului poştal, a recepţionat solicitarea.
11. Solicită încasarea din contul lui Guţu Constantin a.n. *****, IDNP *****, dom. ***** în beneficiul întreprinderii de Stat întreprinderea Silvo-Cinegetică Străşeni, IDNO 1003600078021 paguba cauzată în sumă de 25 000,00 (douăzeci şi cinci mii) lei, încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a tuturor cheltuielilor de judecată ce vor fi suportate în prezenta cauză.

ASPECTE GENERALE ŞI DE PROCEDURĂ

12. Prin Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor, cererea în cauză a fost repartizată judecătorului Dorina Croitor la data de 06 martie 2025.
13. La 10 martie 2025, prin încheierea judecătorului Dorina Croitor (f.d.27) cererea sus nominalizată a fost primită în procedura cererilor cu valoare redusă, expediind pârâtului copia încheierii în cauză cu copia cererii de chemare în judecată şi toate actele anexe, la adresa indicată de reclamant, solicitând pârâtului Guţu Constantin depunerea referinţei în termen de 30 zile din momentul recepţionării copiei cererii.
14. Partea reclamantă şi partea pârâtă au fost notificate despre examinarea cauzei în procedura scrisă (f.d.28-29).
15. Prin urmare, deoarece pârâtul Guţu Constantin, după 30 zile, nu a depus referinţă la cererea de chemare în judecată, instanţa a decis examinarea cauzei în baza materialelor anexate la dosar.

LEGISLAŢIA RELEVANTĂ

16. Art. 82 din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.
17. Art. 90 din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
Din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte:
a) sumele plătite martorilor, interpreţilor, experţilor şi specialiştilor;
b) cheltuielile de efectuare a cercetărilor la faţa locului;
c) cheltuielile de înştiinţare şi chemare a părţilor în judecată;
d) cheltuielile de transport şi de cazare suportate de părţi şi de alţi participanţi la proces în legătură cu prezentarea lor în instanţă;
e) cheltuielile suportate de cetăţenii străini şi de apatrizi în legătură cu plata

interpretului dacă tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel;
f) cheltuielile de căutare a pîrîtului;
g) cheltuielile de efectuare a expertizei;
h) cheltuielile de executare a actelor judiciare;
i) cheltuielile de asistenţă juridică;
j) cheltuielile de declarare a insolvabilităţii;
k) compensaţiile pentru timpul de muncă pierdut;
l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanţă şi de participanţii la proces.

24. Art. 94 alin. (1) din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului”.

18. Art. 96 alin. (1-1[1]) din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.
(1[1]) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

19. Art.98 alin.(1) Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanţei judecătoreşti de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia.”

20. Art. 118 alin.(1) şi (3) din Cod de procedură civilă prevede următoarele: „Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate”.

21. Art. 121 din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului”.

22. Art. 130 alin.(1) din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege”.

23. Art. 239 din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată”.

24. Art. 240 alin.(1) din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii”.
25. Art. 276^2 alin.(1) din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă”.
26. Art. 276^3 alin.(1)- (2) din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.
Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică”.
27. Art. 276^4 alin.(1)-(3) din Cod de procedură civilă prevede următoarele:
„Instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii.
Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.
Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor”.
28. Art. 45 alin. (1) din Codul contravenţional prevede următoarele:
„Dacă prin contravenţie a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-şi valorifice pretenţiile civile în procedură civilă. Persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie.”
29. Art. 16 al Legii regnului animal nr. 439-XIII din 24.04.1995 prevede următoarele:
„Speciile de animale rare, periclitate şi vulnerabile sînt în mod obligatoriu protejate de stat şi se includ în Cartea Roşie a Republicii Moldova. (2) Speciile de animale rare, periclitate şi vulnerabile, incluse în Cartea Roşie, sînt protejate conform prezentei legi şi altor acte normative. Nu se admit acţiuni care pot conduce la pieirea, reducerea efectivului, precum şi la degradarea habitatului speciilor de animale menţionate.”
30. Potrivit anexei 6 al Legii sus-menţionate este stabilită plata în unităţi convenţionale pentru pagubele cauzate de către persoanele fizice şi juridice inclusiv prin nimicire a Speciilor animalelor, pentru specia Cervus Elpahus - cerb nobil fiind o specie de animal relativ rară, considerată monument al naturii - paguba stabilită în cuantum de 500 u.c. ceea ce este echivalentul a 25 000, 00 (douăzeci şi cinci mii lei/ MDL).
31. Art. 41 al Legii menţionate supra prevede următoarele:
„Persoanele fizice şi juridice sînt obligate să repare pagubele cauzate prin încălcarea legislaţiei cu privire la protecţia şi folosirea resurselor regnului animal, precum şi să recupereze profitul ratat, în modul şi cuantumurile stabilite de legislaţie.”
32. Art. 9 alin. (2) lit. f) Cod civil prevede următoarele:
„Drepturile şi obligaţiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.”

33. Art. 16 alin. (1) lit. g) Cod civil prevede următoarele:
„Apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.”
Aşadar, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane, dând naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislaţiei civile.
34. Art. 19 alin. (1), (2) Cod civil prevede următoarele:
„În condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).”
35. Art. 1998 alin. (1) şi alin. (2) Cod civil prevede următoarele:
„Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.”
36. Art. 2020 Cod civil prevede următoarele:
”Cheltuielile suportate de autoritatea publică competentă pentru restabilirea elementelor naturale care constituie mediul, cum ar fi aerul, apa, solul, flora şi fauna, ca urmare a lezării substanţiale, se repară acelei autorităţi publice competente”.
37. Potrivit art. 2025 Cod civil: (1) Repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească. (2) În cazul deteriorării unui bun, despăgubirea va fi egală cu pierderea valorii bunului şi nu a costului reparaţiei dacă costul reparaţiei depăşeşte disproporţionat pierderea valorii. Această regulă se aplică animalelor doar dacă aceasta este oportună, avînd în vedere scopul pentru care animalul este ţinut. (3) Despăgubirea se stabileşte sub forma unei sume globale sau, dacă prejudiciul are caracter continuu, sub forma unei prestaţii periodice. În cazul în care se stabileşte o despăgubire sub forma prestaţiei periodice, debitorul poate fi obligat la constituirea unei garanţii. (4) Persoana vătămată nu este ţinută să demonstreze că a cheltuit suma despăgubirii în scopul reparării prejudiciului.

MOTIVAREA INSTANȚEI

38. Examinând poziţia reprezentantul reclamantului, expusă în cererea de chemare în judecată şi studiind materialele dosarului, instanţa de judecată consideră cererea de chemare în judecată întemeiată, în parte, şi necesar de a fi admisă, din următoarele considerente.
39. Astfel, judecătorul reţine că pârâtul Guţu Constantin nu a depus referinţă şi acţiunea înaintată de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea Silvo-Cinegetică Străşeni” a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXII al Codului de procedură civilă (art. 276^2 -276^4).

40. Din materialele anexate de către reprezentantul reclamantului, s-a constatat că în baza deciziei contravenţionale adoptate în temeiul procesului verbal cu privire la contravenţie nr. MAI 06 3685858 din 21 iunie 2024, Guţu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 242 alin. (2) Cod contravenţional, fiindu-i aplicată sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 24 unităti conventionale. Contravenientul a executat sancţiunea, iar decizia agentului constatator a devenit irevocabilă prin neatacare.
41. Conform art. 242 alin. (2) Cod contravenţional, încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulaţie rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale uşoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalaţiilor rutiere, a altor instalaţii sau a altor bunuri se sancţionează cu amendă de la 24 la 30 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 6 puncte de penalizare.
42. Din prevederile legale enunţate rezultă că pârâtul Guţu Constantin a fost recunoscut vinovat de nimicirea unui exemplar de cerb nobil. Din procesul-verbal cu privire la contravenţie rezultă, că la 21.06.2024, pârâtul, conducând autoturismul marca *Land Rover*, nr. *****, a tamponat un exemplar de cerb nobil (Cervus elaphus), cauzând pieirea acestuia, cauzând mediului înconjurător prejudiciu ce constituie 25 000 lei, calculat conform anexei nr. 6 al Legii regnului animal nr. 439-XIII din 24.04.1995. Fapta a fost constatată prin proces-verbal al organelor de poliţie şi confirmată de nota explicativă a comisiei de specialişti.
43. Prin prejudiciu se înţelege rezultatele dăunătoare, de natură patrimonială, consecinţe ale încălcării drepturilor şi intereselor legitime ale unei persoane. Respectiv, prejudiciul este cel mai important element al răspunderii civile, fiind o condiţie esenţială şi necesară a acesteia, de sine stătătoare. Un prejudiciu este cert atunci când existenţa lui este sigură, neîndoielnică şi, totodată, poate fi stabilită întinderea sa în prezent. În conţinutul prejudiciului efectiv sunt incluse: cheltuielile pe care o persoană lezată într-un drept le-a suportat real la momentul intentării acţiunii sau care urmează să fie suportate la restabilirea dreptului încălcat, adică cheltuielile suplimentare.
44. Pentru a putea da naştere răspunderii patrimoniale, prejudiciul trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiţii: să fie efectiv, să fie real şi cert şi să fie cauzat direct în patrimoniul reclamantului.
45. În ceea ce priveşte culpa, dacă în dreptul civil aceasta reprezintă temeiul principal, de drept comun al răspunderii delictuale, în domeniul daunelor nucleare sau în alte domenii în legătură cu care există o reglementare specială, răspunderea delictuală este fundamentată.
46. În *Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 12 din 19.05.2014*, s-a statuat că „mediul ambiant constituie o valoare constituţională care impune statului şi cetăţenilor obligaţii de protecţie, conservare şi utilizare raţională a resurselor naturale”.
47. Totodată, în *Hotărârea nr. 28 din 17.11.2020*, Curtea a reţinut că „obligaţia de reparare a prejudiciului ecologic derivă nu doar din normele legii civile, ci şi din principiile constituţionale ce vizează dreptul fundamental al fiecărei persoane la un mediu sănătos”.
48. Aceste considerente constituţionale şi jurisprudenţiale confirmă că recuperarea prejudiciului cauzat prin nimicirea speciilor protejate nu reprezintă doar o obligaţie civilă, ci o expresie a obligaţiei constituţionale de protecţie a mediului.
49. Potrivit jurisprudenţei CtEDO (cauza ZILIBERBERG vs MOLDOVA, cererea nr. 61821/00, hotărârea din 01.02.2005), deciziile date în cauzele contravenţionale echivalează cu cele emise şi pronunţate în cadrul cauzelor penale şi, respectiv, instanţa de fond urma a adopta hotărârea conducându-se de dispoziţiile normei nominalizate.

50. În astfel de circumstanţe instanţa atestă despre temeinicia acţiunii, deoarece vinovăţia lui Guţu Constantin de cauzarea prejudiciului mediului este demonstrată printr-o decizie de sancţionare irevocabilă adoptată de agentul constatator, iar cuantumul prejudiciului a fost calculat în baza constatărilor din cadrul procedurii contravenţionale şi anexei nr. al Legii regnului animal nr. 439-XIII din 24.04.1995.
51. Ca consecinţă, instanţa consideră necesar a încasa de la Guţu Constantin în beneficiul Întreprinderii de Stat ”întreprinderea Silvo-Cinegetică Străşeni” suma de 25 000 lei cu titlu de prejudiciu cauzat mediului urmare a nimicirii unei specii rare de cerb nobil.
52. Având în vedere că sunt întrunite condiţiile răspunderii civile delictuale, iar prejudiciul este stabilit prin lege şi confirmat de probe, instanţa constată că acţiunea este întemeiată şi urmează a fi admisă integral.
53. Cheltuieli judiciare, având în vedere că reclamantul a fost scutit prin efectul legii, la depunerea prezentei cereri de chemare în judecată, judecătorul consideră necesar de a încasa de la Guţu Constantin în beneficiul statului taxa de stat de 1049,96 lei.
54. Conform art. 82, art. 94, art. 238-241, art. 276^2 -276^4 Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

A admite acţiunea.

A încasa din contul pârâtului Guţu Constantin, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în *****, în beneficiul Întreprinderii de Stat „Întreprinderea Silvo-Cinegetică Străşeni”, cu sediul în mun. Străşeni, str. Ştefan cel Mare 1, IDNO 1003600078021, prejudiciului material cauzat prin contravenţia comisă la 21.06.2024 în mărime de 25000 (douăzeci şi cinci mii) lei, **în total suma de 25000 (douăzeci şi cinci mii) lei.**

A încasa din contul pârâtului Guţu Constantin în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1049 (o mie patruzeci şi nouă) lei 96 bani, de la plata căreia reclamantul este scutită în temeiul Legii.

Dispozitivul hotărârii judecătoreşti se comunică participanţilor la proces, prin expedierea lui la adresa cunoscută de către instanţa judecătorească şi se publică pe pagina web – „https://jst.instante.justice.md”.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data emiterii dispozitivului, prin intermediul judecătoriei Străşeni (sediul central).

Judecător **Dorina Croitor**